

Tània Juste, premi Prudenci Bertrana 2021, reivindica la dona artista com a subjecte

La fundació anuncia un nou premi, el setè, que durà el nom d'Aurora Bertrana

Tània Juste, guanyadora del 54è premi Prudenci Bertrana de novel·la. | ACN.

La guanyadora del premi **Prudenci Bertrana** d'aquest **2021**, **Tània Juste**, reivindica les dones artistes al món de l'art sovint silenciades o a l'ombra de les seves parelles en la novel·la *Amor a l'art*. L'**obra**, la més "personal" de l'escriptora, **se submergeix en la vida de dues dones: l'Olivia**, una noia que viu a la Barcelona dels anys setanta i que està a punt de llicenciar-se en l'especialitat d'Història de l'Art, i la **Valèria Sans**, una pintora d'avantguarda que va viure al Montparnasse dels anys vint, que surt a la llum durant el buidatge d'un pis.

"La novel·la reivindica la dona artista no només com a objecte sinó com a subjecte. Perquè més enllà de la musa, existeix la dona creadora, amb veu pròpia", remarca l'autora. En l'edició que més originals ha rebut, l'obra de Juste s'ha erigit com a guanyadora amb una història "molt personal" on **l'escriptora reivindica les dones artistes**, moltes d'elles grans oblidades als llibres d'història.

Per escriure-la, Juste ha explicat que ha hagut de fer un **gran procés de documentació** i que s'ha "submergit" -literalment- en la **vida de moltes dones artistes** que van existir, que es podran trobar al llibre i d'altres que conflueixen en una de les seves protagonistes: la Valèria Sans. **"Per construir la Valèria em vaig haver de posar a la pell de moltes d'elles i recollir les seves**

lluites i els seus anhels", ha dit Juste.

L'**Olívia** -en part **'alter ego' de l'autora**- va evolucionant amb la dona artista -la Valèria- a través de cada petit descobriment que fa. I és que la novel·la narra dues històries simultànies en dos escenaris contraposats: la Barcelona de les acaballes del franquisme i el París dels anys 20.

"Crec que aquell llibre recull els anhels i moltes de les preguntes que en va quedar pendents de respondre quan estudiava història de l'art. Entre elles, on eren les dones artistes?", ha remarcat l'escriptora i historiadora, especialitzada en Història de l'Art.

El premi Prudenci Bertrana està dotat amb **30.000 euros** i el llibre ja estarà a la venda **aquest dimecres a les llibreries**.

Foto de família dels guanyadors dels premis literaris després de l'acte a l'Auditori de Girona. Foto: ACN.

[h3]El corredor mediterrani contra l'Espanya radial[/h3]

El professor de geografia **Josep Vicent Boira** ha guanyat el **42è premi Carles Rahola d'assaig** amb *La Via Augusta del segle XXI. El corredor mediterrani contra l'Espanya radial*. L'autor ha explicat que un seguit d'efemèrides el van portar a pensar que era un bon moment per **analitzar el passat, el present i el futur del corredor mediterrani** perquè el 2021 és l'any europeu del ferrocarril i es compleixen deu anys des de la declaració del corredor mediterrani com un projecte estratègic.

També, pel **debat actual sobre els canvis de paradigma en la mobilitat**, posant sobre la taula la cada vegada més necessària "descarbonització del transport". Una necessitat que topa frontalment amb el disseny històric de l'Espanya radial que, apunta Boira, "no ha beneficiat pràcticament ningú, excepte Madrid".

Josep Vicent Boira ha explicat que **l'assaig desgrana tres punts de vista** diferents sobre les infraestructures ferroviàries: l'**acadèmic**, el **polític** i el **tècnic** perquè l'autor no només ha estudiat la situació sinó que té un paper actiu en el projecte com a coordinador del corredor mediterrani. "És un tren que no podem perdre i hi hem de pujar, mai millor dit", ha exposat.

Segons Boira, **l'assaig situa el corredor mediterrani com a essencial per "sentir-nos part d'Europa"**, contribuir la "recomposició política territorial d'Espanya capgirant el model de planificació de les infraestructures" i "acabar amb l'Espanya radial". El geògraf ha subratllat que el corredor mediterrani ha de recórrer **la relació entre poblacions fins ara mal comunicades** i permetre reduir el transport de mercaderies per carretera. I quin ha de ser l'ADN del corredor? Boira apunta que **l'ample internacional**, que ha de permetre acabar d'una vegada amb el canvi de combois a l'hora de creuar la frontera.

El premi està dotat amb **6.000 euros** i el jurat que va escollir l'assaig de Boira va estar format per Francesc-Marc Álvaro, Mita Casacuberta, Míriam Díez-Bosch, Joaquim Nadal i Josep Lluch.

[h3]Venècia i l'esclat de la Primera Guerra Mundial[/h3]

L'escriptor **Pol Castellanos** s'ha endut el **36è premi Ramon Muntaner de literatura juvenil** amb *L'assassina de Venècia*, una **novel·la d'aventures i intriga amb un rerefons històric** en ple esclat de la **Primera Guerra Mundial**. L'obra té la Carla com a protagonista, una noia nascuda en el si d'una família aristocràtica que "no li agrada aquest món".

"És una dona independent que es veu obligada fugir després de ser acusada de diversos assassinats", diu Castellanos. L'autor ha explicat que **va escriure la novel·la en plena pandèmia** i que és, en part, la continuació de la seva obra anterior, *L'impostor de Viena*.

Castellanos ha reivindicat la **necessitat d'intentar arribar al públic jove**, "atrapar-lo", sense "renunciar" a la qualitat però aconseguint que se sentin "identificats".

Nascut a Barcelona l'any 1991 i graduat en Estudis Literaris, Castellanos **s'ha endut aquest guardó dotat en 6.000 euros**.

[h3]La poesia de la "pèrdua"[/h3]

El **44è Premi Miquel de Palol de poesia** ha estat per a **Susanna Rafart** per *D'una sola branca*. **L'obra parla**, segons la seva autora, **de la "pèrdua"** i ho fa a través de la **història del recorregut metafòric d'un caminant existencial** enmig d'una **natura boscosa i freda**, presidida per la **mort** i els **records**. "És un caminant per al qual no corre el temps", ha explicat Rafart.

L'obra està dividida en dues parts. La primera parla de les **pèrdues "intimes"**, que són les parts de la natura, i la segona, aborda una visió de **pèrdua "més cultural"**. El final, però, queda "obert". "La figura del caminant ho ve a representar tot", ha remarcat l'autora.

Rafart ha celebrat rebre un premi a la **"seva terra"** i ha insistit: **"No hi ha desobediència sense cultura i no hi ha llibertat sense llibres"**. "Entre tots hem de protegir aquesta cultura nostra", ha afegit.

El guardó, dedicat a la poesia, **està dotat amb 2.400 euros** i la publicació de l'obra sota el segell de **Proa**.

[h3]Les incògnites de la gala[/h3]

La Fundació Prudenci Bertrana va revelar els guanyadors de quatre dels premis el juny passat però al lliurament de premis d'aquest passat vespre encara hi havia incògnites a desvetllar: el **premi Cerverí a millor lletra de cançó** i el **Lletra, a iniciatives que promouen la lectura en català**.

Meteorit ferit

El **27è premi Cerverí a millor lletra de cançó** ha estat per a **Maria Arnal** per 'Meteorit ferit', un dels temes que formen part de *Clamor*, el darrer treball de Maria Arnal i **Marcel Bagés**. Aquest premi, organitzat conjuntament per la Fundació Prudenci Bertrana i *Catalunya Ràdio* amb la col·laboració de la revista *Enderrock*, **reconeix la millor lletra original editada en el sector discogràfic** durant el darrer any. Un jurat fa una primera tria però finalment es decideix el guanyador per votació popular.

"Com un meteorit lluminós creuo el cel, desbocada, capa a capa va cremant tota la meua cuirassa", comença la cançó de Maria Arnal. L'autora ha explicat que quan va escriure la lletra era més llarga però va decidir eliminar algunes estrofes per deixar aquest meteorit "flotant" i que cadascú pogués interpretar-ne el final: "Si aconseguir deixar enrere aquestes cuirasses creuant el cel i, per tant, transformar-se en la seva mateixa vulnerabilitat o si, per contra, no és capaç de fer-ho i aleshores s'estampa i destrueix".

De fet, 'Meteorit ferit' **és una cançó que parla de la vulnerabilitat, dels canvis profunds i de les revelacions**. Maria Arnal ha explicat que el premi li fa especial il·lusió perquè acaba "relligant" la seva faceta postadolescent, amb una gran passió per la literatura, amb l'actual, amb el mateix amor per la lectura però amb la música com a "passió més desbordada": "És divertit el retrobament".

Darrere de la lletra, l'autora hi situa la influència de dos autors: **Mercè Rodoreda** i **Jacint Verdaguer**. Maria Arnal també ha subratllat que és un "honor" que el públic l'hagi escollit en la votació popular: **"Que la gent es faci seves les cançons és una mica l'ànima i la passió dels músics**, que les nostres cançons arribin a la gent i les habitin perquè també poden ser llocs on retrobar-se amb paraules, amb emocions i amb moments concrets de la nostra vida que ens fan com d'àncores molt poderoses".

Les lectures de Batxillerat a les xarxes socials

El **Lletra**, organitzat per la fundació i la **UOC**, premia iniciatives per a promoure la lectura en català i l'aprenentatge de la literatura catalana. Ha guanyat el **21è guardó Canal Malaia**, un projecte que té com a objectiu **potenciar el català entre els joves a les xarxes socials**. I, en concret, una **proposta per apropar les deu lectures obligatòries en català durant el Batxillerat**.

El projecte consisteix a fer una **sèrie de vídeos protagonitzats per Gal·la Martí**, estudiant de filologia de la UB, **adreçats a instituts per treballar els llibres que són lectura prescriptiva**. Amb un to proper, una estètica juvenil i utilitzant Instagram i Youtube, les creadores oferiran contingut que poden ajudar els alumnes a preparar-se els exàmens.

No es tracta, han explicat, de suplir la **lectura**, sinó d'**aconseguir que sigui més atractiva per als joves**: "Encara que no ens agradi, estan perdent interès per la lectura però augmenta el de les xarxes socials, es tracta de fer els continguts de manera més lúdica i atrapar amb l'audiovisual".

El premi està dotat amb **4.000 euros** i una residència virtual a la UOC durant el curs 2021-22. Els membres de Canal Malaia desenvoluparan un format audiovisual interactiu a Instagram i Youtube on seran protagonistes tant els autors i les obres com els estudiants i el professorat.

[h3]Nou premi Aurora Bertrana[/h3]

La **presidenta** de la Fundació Prudenci Bertrana, l'ex consellera de Cultra **Mariàngela Vilallonga**, ha anunciat la **creació d'un premi nou per a l'any vinent**. Serà el **guardó Aurora Bertrana: "Una dona independent, austera, tossuda, convençuda de la seva vocació literària i que sempre va estar al costat d'aquests premis"**. Així, l'any vinent els Premis Literaris de Girona entregaran set guardons. Vilallonga no ha volgut desvetllar encara quin gènere o quin tipus de literatura optarà al guardó Aurora Bertrana.

Sí que ha recordat l'origen del degà dels premis, el Prudenci Bertrana, i ha subratllat que **va**

néixer com a resposta a uns guardons en castellà. Des d'aleshores, els premis han vetllat per **la difusió i la defensa de la llengua catalana.** Una feina que, remarca Vilallonga, continua sense necessària vull dia: **"Només cal llegir les notícies d'ahir per veure que la llengua catalana encara està oprimida i en situació de desigualtat".**

[h3]"Renaixença cultural"/[h3]

Els guardons s'ha lliurat aquest dimarts en un acte a l'**Auditori de Girona**, en presència de la presidenta del Parlament, **Laura Borràs**, i el president de la Generalitat, **Pere Aragonès**. Durant la seva intervenció, **Aragonès** ha lloat els guardons i **ha assegurat que la llengua i la cultura són els "ciments" de la identitat nacional.**

En aquest sentit, ha assegurat que **"és l'hora d'una nova renaixença cultural"**. "En moments complexos en què tenim les eines per a obrir una nova etapa de país, **mentre fem camí cap a un estat independent, hem d'enfortir el que ens ha fet una nació**", ha insistit.